

زیست چینه نگاری سازند پابده در جنوب غربی شهر کرد (برش دشت زری)

سید احمد بابازاده^۱، مریم سلطانی نجف آبادی^{۲*}

۱-دانشیار، گروه علوم زمین، دانشگاه پیام نور، کد پستی، ۱۵۸۸۷۶۵۶۳۳، Seyedbabazadeh@yahoo.com

۲-دکتری، گروه علوم زمین، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات، maryamsoltani26@yahoo.com

چکیده:

به منظور تعیین زون های زیستی سازند پابده در جنوب غربی ایران (زاگرس مرتفع)، برش دشت زری برای اولین بار در غرب شهر کرد انتخاب و مطالعه گردید. مرز زیرین و بالایی این سازنده ترتیب با سازنده های جهرم و آسماری همشیب است. ضخامت ۵۵۵ متری از سازند پابده در این برش شامل ۳ واحد سنگی: تناوب آهک (ماسه ای سیلتی) و مارن، مارن و آهک است که از تعداد معدودی از روزنبران کف زی و عمدتاً از روزنبران پلانکتون تشکیل شده است. سن سازند پابده در برش مورد مطالعه توسط شناسایی ۸ زون زیستی زیر بر مبنای روزنبران پلانکتون از پالئوسن پسین تا الیگوسن پیشین به شرح ذیل معرفی شده است

1-Morozovella velascoensis Total Range Zone, 2 -Morozovella acuta Total Range Zone. 3-Morozovella subbotinae-Acarinina pentacamerata Interval Zone, 4- Acarinina pentacamerata-Globigerinatheka kugleri Interval Zone, 5-Globigerinatheka kugleri total range zone, 6-Morozovella crassata- Morozovella rohri-Globigerina praeboloides Assemblage Zone, 7- Turborotalia cerroazulensis Total.Range.Zone. 8- Globigerina nagewichiensis- Turborotalia venezuelana-Turborotalia increbesense Assemblage zone

کلید واژه ها: سازند پابده، روزنبران پلانکتون، شهر کرد، پالئوسن، الیگوسن

Biostratigraphy of Pabdeh Formation in South west of Shahr-kord (Dasht zari section)

1-Seyed Ahmad Babazadeh, 2- Maryam soltani Najafabadi

Associate professor, Department of Geology science, Payam Noor University, Postal

Box:1588765633... Seyedbabazadeh@yahoo.com...

PHD, Department of Geology science, Payam Noor University, maryamsoltani26@yahoo.com

Abstract:

In order to determination of Pabdeh Formation's biozones in south west of Iran, at the first time, Dasht zari section was studied. Lower and upper contacts of this formation are disconformity respectively with Jahrom and Asmari Formations. 555 meters thickness of Pabdeh formation in this section contains three rock units: alternative of Sandy and silty Limestone and Marl, Marl and Limestone that contains planktonic and benthic foraminifera. Base on the planktonic foraminifera, Eight biozones were determined late Paleocene to Oligocene ege, include: 1-Morozovella velascoensis Total Range Zone, 2 -Morozovella acuta Total Range Zone. 3-Morozovella subbotinae-Acarinina pentacamerata Interval Zone, 4- Acarinina pentacamerata-Globigerinatheka kugleri Interval Zone, 5-Globigerinatheka kugleri total range zone, 6-Morozovella crassata-

Morozovella rohri-*Globigerina praeboloides* Assemblage Zone, 7- *Turborotalia cerroazulensis* Total.Rage.Zone.
8- *Globigerina naguwichiensis*- *Turborotalia venezuelana*-*Turborotalia increbesense* Assemblage zone
Keywords : Pabdeh Formation, Planktonic foraminifera, Shahrkord, Paleocene Oligocene.

مقدمه :

برش مورد مطالعه در ناحیه دشت زری از توابع شهرستان کوهرنک، ۷۵ کیلومتری غرب شهرکرد (استان چهارمحال و بختیاری) و در زون زاگرس مرتفع واقع است. مختصات طول و عرض جغرافیایی برش $N:32,23',14''$ و $E:50,20',04''$ می باشد (شکل ۱). رشته کوه زاگرس در غرب و جنوب غرب ایران به عنوان بخشی از زنجیره کوههای آلپ هیمالیا، نتیجه رویداد کوهزایی لارامین و فرآیند فرورانش است که پس از برخورد دو صفحه عربی و اوراسیا در کرتاسه پسین به وجود آمده است (Alavi, 1980, 1994). حوضه زاگرس پس از حرکات کرتاسه پسین، در پالئوژن توسط دریای پیشرونده پوشیده شده است که در نواحی ژرف آن سازند شیلی پابده نهشته شده است. سازند پابده به عنوان یکی از مهمترین سنگ منشأهای حوضه رسوبی زاگرس اهمیت زیادی در مطالعات شرکت نفت داشته و به همین لحاظ پژوهشگران این عرصه مطالعات گسترده ای در آن انجام داده اند. برش الگوی این سازند در تنگ پابده واقع در شمال میدان نفتی لالی در مسجد سلیمان به ضخامت ۷۹۸ متر مطالعه شده است. (مطیعی ۱۳۷۲). و در پایه دارای بخشهای شیل ارغوانی و آهکهای چرنی است. سن سازند پابده بر اساس مطالعات زیست چینه نگاری دانشمندانی مانند (Wynd, 1965)، (Berggren et al, 1995)، (Berggren and Pearson, 2005)، (Wade et al, 2010) از پالئوسن پسین تا الیگوسن شناخته شده است. مطالعات زیست چینه ای اخیر سازند پابده در زون زاگرس مرتفع همچنین توسط افرادی همچون (فاضلی فارسانی، ۱۳۷۴)، (پروانه بهرامی سامانی، ۱۳۷۶)، (علی خیرالهی، ۱۳۷۹) و (یزدی، بهرامی، کارنواله، ۱۳۹۰)، (ایمان مجیب ۱۳۹۱) در منطقه باباحیدر شهرکرد، (بابازاده و شایسته نیا، ۱۳۹۴)، در منطقه دشت زری (سلطانی و بابازاده، ۱۳۹۷) در منطقه سالداران شهرکرد انجام شده است.

روش تحقیق:

پس از مطالعات صحرایی و تعیین بهترین و قابل دسترس ترین رخنمون سازند پابده در غرب شهرکرد، نمونه های سنگی از ضخامت ۵۵۵ متری برش دشت زری و با فواصل متوسط ۵ متری برداشت گردید. پس از تهیه مقاطع نازک میکروسکوپی عکس برداری و آنالیز نمونه ها در آزمایشگاه دانشگاه پیام نور انجام شد. نتایج مطالعات صورت گرفته منجر به شناسایی ۱۲ جنس و ۷۵ گونه از روزنبران پلانکتون و ۸ جنس و ۱۰ گونه از روزنبران کف زی شد. و تعیین سن سازند بر اساس روزنبران پلانکتون صورت گرفت.

در شناسایی روزنبران کف زی محدود این برش از منابع منتشر شده (Loblich & Tappan, 1998) و در شناسایی روزنبران پلانکتون از (Postuma, 1971)، (Premoli Silva et al, 2004)، (کلانتری، ۱۳۶۵، ۱۳۷۱، ۱۳۹۰) و سایر مقالات استفاده شد.